

Satu-Mare, 1926. május 30.

Hétfői Friss Újság

Felelős szerkesztő:
Dr. Markovits Rodion

(független politikai hetilap)

Telefon: 304., szerkesztőség
és kiadóhivatal Str. Mihai
Viteazul (Rákóczi-u. 13. sz.)

A választások lezajlása

igazolta a multkor felállított elgondolásainkat. A kisebbségekkel, becsületes őszinteséggel megbékült kormányt győzött fölényesen. Győzött mert elhiették neki, hogy a jogok megbecsülése, az emberek meggyőződéseinek tisztelése és törvényes biztosítása nála nem kortesfogás. Az Avereșcu kormány embereiről elhiszük, hogy önük a kisebbségi életlehetőségek megteremtése, annak a belátásán alapszik, hogy ez Romániának elsőrangú érdeke. Mert csak abban az országban lehet beszélni igazi konszolidációról, ahol a polgároknak meg van a lehetősége, hogy »embereként« éljenek és dolgozzanak.

Ha az Avereșcu-féle néppárt vezetői az emberi és kisebbségi jogok elismerésének ezt az útját állandóan járni fogják, akkor nyugodt belpolitikai esztendő és nyugodt kormányzati idők fognak elkövetkezni. És el fog következni Románia megbecsülése a külföldön, megbecsülése a román intelligenciának és józanságnak, amely minden polgárának egyforma jogokat adva megerősíti új polgáraiban is a hozzá való hűség és ragaszkodás érzéseit.

Sajnálatos a szociáldemokrata párt széthullása. A választások megmutatták a munkáspárt szervezésének nagy hiányait és gyengeségeit. Az úgynevezett talusi és városi dolgozók párja is sok munkásszavazatot vett el és ezen belülről megindult harc ered-

ményezte, hogy munkásképvisező egyáltalán nincs a parlamentben. A belső harc úgy látszik a munkások között sem kisebb mint a polgáriak között, a régi híres fegyelmességek itt is megszűnt. Pedig egy igazi munkáspárt, amely a minden áron való forradalmat nem akaró munkástömegeket reprezentálja, küzdve soruk jobbrafordulásáért törvényes eszközökkel, egyenesen szükséges a mai gazdasági rendben. És ép azért sajnálattal látjuk, hogy nincsenek munkásképvisezők

akik képviseljék a munkások nagy érdekeit a töke erőszakosságai ellen, egy tisztultabb, becsületesebb, megértőbb felfogást hirdetve.

A parasztpárt szép sikert ért el. Programjának haladó irányzatai azok, amelyek folytán a szavazatokat ráadták. Ugy mondják, hogy dacára a fegyverbarátságnak a nemzeti párttól kevés szavazatot kapott, mert ezek vagy tartózkodtak a szavazástól, vagy inkább a Cuzapártiakra szavaztak.

A legerősebb korteskedést a Cuzisták végezték. Meg kell adni, hogy teljes szabadsággal hirdethették

szóval és írásban eszméiket, gyűlöletes izgatásait. De mutatja az ország és a románság józanságát, antipatiáját a gyűlölet politikájával szemben, hogy dacára ennek a féktelen és szabadjára hagyott korteskedésnek, dacára, hogy közhivatalnokok is nyíltan kimutatták szimpátiájukat a Cuzista korteskedés mellett, mégis a hónapok óta bevezetett izgatás és korteskedéshez képest, csak szárnalmas eredményt értek el. A cuzistáknak ez a fias-kója mutatja az ország nagykorúságát és érettségét.

Felvonulnak az olaszliszakai pénzhamisítás alakjai

— Hóchelemek, bócherek és nyugdíjazott csacsenerék —

Elővesszük Falus Ferenc nagyszerű színes riportját, mely annakidején a Színházi Életben jelent meg, a mostan hozott ítélet aktualitásaért. Az ítélet a csodarabbi tisztázta is, a kiváló újságíró egész pontosan jelölte meg a bűnösök szerepét, már az első napok kissé izgalmas és ködös idejében.

Kezdetben... a csodarabbihoz zárandokoltak. Később szegény rabbi indult zárandokutra. Nem is egyedül, nagy kísérettel.

Eddig ha utazott, egy vagy két csacsener kísérte. Most egyszerre két csendő és négy detektív ment vele. Tulajdonképpen még ki sem adta a milliókat a csodarabbi fia, már le is ültették az egész családot, az összes oldalági rokonokkal együtt. Az egész bűnügynek egy nagy hibája volt, — a bankjegy még hamisnak is hamis volt.

Olaszliszkán azt mondták, hogy: „A rabbi mindkét fia nagy „ne-bich“ volt, de a két fiúnál csak ez a hamisítvány volt ne-bichebb”.

Az egész család peches és szerencsétlen alakokból verődött össze. Nem érdekelt egymás

mellé állítani a familia tagjait, hogy kialakuljon az egész családi tragédia, ami egyszerre tönkretette az olaszliszakai csodarabbi nimbuszát, jövőjét és kenyérkeresetét.

Van egy 22 éves fia, úgy hívják, hogy Friedländer Salamon. Életében egyszer utazott el Olaszliszkáról. Két hétig volt Pesten és a harmadik héten már pénzhamisítás miatt leültették a debreceni fogházba.

Egyszer betöltötték egy mulatóhelyre, Egyszer egy színházba. Egyszer látott egy mozit és alig ért véget a mozielőadás, már a debreceni börtönben ébredt fel. Szomorú arcu szerencsétlen fiú. Magyarul sem írni, sem olvasni nem tud, Németül sem. Csak zsargonul beszél és 22 esztendőjével minden ambíciója az volt, hogy minél kevesebbet kelleszen világi dolgokkal törődnie.

Egyetlen világi dolga az volt:

ő számolta össze azoknak a perselyeknek a tartalmát, amelyeket a csodarabbi látogatói ajándékként otthagytak egy-egy tanácskérés után Olaszliszkán.

Amikor villamost látott itt Pesten, bámulva állt meg és olyan volt számára egy-egy automobil, mint valami isteni csoda. Hogy ennek a buta fiúnak hogy sikerült a fejébe verni a hamis pénz elhelyezéséhez szükséges raffináltságot, az lehetett igazán csak csoda.

Nagyobb munka volt neki megmagyarázni a hamis milliók elhelyezését, mint gyártani a milliókat.

Bár, amint az eredményből látszik, éppen olyan ostobán magyarázták meg a hamis pénz forgalombahozását a csodarabbi csoda buta fiának, — mint amilyen ostobán készítették el a pénzt.

A második szereplő Friedländer Chájim 20 esztendő fiatalember. Soha semmiféle mesteriséget nem tanult, állandóan az apja mellett ült és az

egyetlen foglalkozása az volt, hogy mint a rabbi fia, visszaköszönt a csodarabbi látogatóinak.

Husz éves nyurga, jóképű fiatalember, aki még igazán nem

lépte át Olaszliszka küszöbét. Egyetlen egyszer elindult Tolcsára, de akkor is visszajött a fél uton, mert messze volt. — Tolcsva csaknem két és fél kilométer Olaszliszától.

Maga az öreg csodarabbi, akit lecsuktak és vasraverve vittek Debrecenbe, a legszomorubb sorsu az egész Friedländer családban. Magas, szálas, kicsit meghajlott ember, vöröses ősz hosszú szakállal. Egész életét ott töltötte könyvek mellett az olaszliszakai rabbiházban.

A házat még a dédapjától örökölte, aki szintén csodarabbi volt.

A családi köszöntő ember

Ebben a tragédiában a hős egy husz esztendő fiatalember. Friedländer Frigyes. Most októberben lesz husz éves. Állástalan bankhivatalnok. Nagyon jó megjelenésű, cingár vékony fiú, aki Ujpesten a Király-utca 16.

szám alatt lakik az édesapjánál, Friedländer Lipót kapu alatti áruló gyümölcskereskedőnél. Unokaöccse a csodarabbi. Ő vitte bele a csodarabbi egész családját a katasztrófába.

De Friedländer Frigyes elme- nekült Olaszliszkáról. Ő volt, aki legkésőbb került kézre. Előbb elfogták az édesapját, a szegény gyümölcsárut, aki most is ott ül Debrecenben és csak azután akadtak rá az egyik pesti mulatóhelyen éjszaka Friedländer Frigyesre.

Egy nőt főzött éppen. Éjszakai macskát. Milliósokat mutatott neki.

Hamis milliósokat. A nő kezébe vette a milliós bankjegyet és azt mondta:

— Jó számológéddula. Talán inkább egy valódi százezrest mutatnál, mint ezeket a számológéddulákat.

Frigyesnek nem volt már ideje valódi százezrest mutatni, mert

jött a detektív. Lefogta és elvitte Debrecenbe.

És az ostoba, ügyetlen hamisítványok miatt a 20 esztendő éjszakai alak beugratására most ott ül az egész csodarabbi familia, oldalági rokonokkal, le- és felmenő leszármazottakkal, a debreceni fogház celláiban.

Csacsenek menete

Azok pedig, akik eddig a csodarabbiból éltek, lassan elszélednek Olaszliszkáról. Vártak egy-két napig, hogy hazaengedik Friedländer Hermannt, Olaszliszka csodarabbiját, de amikor nem jött, — elszéledtek. Először elutaztak a titkárok, azután a szolgák, majd utrakeltek a csacsenek is és ott maradt egyedül egy szerencsétlen beteg és kétségbeesett asszony.

Elindultak a szomszédok a bélistás csacsenek: a bodrogkereszturi csodarabbihoz.

téptük, kezdett kitörni rajtunk a rettenetes éh-düh.

A harminc fokos hidegbe, csupa zuzott, karmolt, fagyott sebbel és már gomba sem volt, vadsóska sem, nem tudtuk a jégkéreg alól megszerezni.

Az éhhalál torkában, kölcsönös megegyezéssel úgy határoztunk,

sorsot húzunk, s aki a három kis fenyőgalyacskából, legrovidebbet húzza, feláldozza magát, másik két társáért

A sors húzás meg is történt, de igazán, mintha valami mindennapi dolog lett volna, egykedvűen vettük tudomásul az eredményt, halálra szánt társunkkal együtt. . . . Semmi értéke sem volt már mi előttünk az életnek, se nem ujjongtunk a táplálékért, az elítelt se jajgatott az életéért, ellenben

halálos fáradságunk miatt, a kivégzést reggelre halasztottuk . . .

Reggelre kissé lecsillapodtak idegeink és valahogy a fásultságunk is engedett, az éhség még gyötrőbb volt, de mintha valami emberi pisláskolt volna fel bennünk, nem is említettük a kivégzést.

Fáradtan, fásultan, éhesen botorkáltunk tovább és a déli órákban, egy mozdonyosip hosszú éles hangját hallottuk . . .

Arra tartottunk, kis könnyű fém füstöt láttunk és mintegy tíz perc múlva, ájultan rogytunk a vasúti sínekre . . .

Egyik közülünk mindenestre az emberevőktől menekült meg pillanatban . . .

Czinner Mór
Fia ékszer-üzlete
az új helyiségben,
Huszár-féle
könyvkereskedés mellett megnyitott. P. Brattianu 6.

„Elhalasztottuk a kivégzést, mert fáradtak voltunk . . .”

Nagy József színész, volt hadifogoly elmeséli, hogy az orosz őserdőben, hogy kényszerültek a kannibalizmus megsejére. — A rettenetes éh-düh hatása alatt sorsot húztak, hogy melyik bajtársukat egyék meg.

. . . az Ural egyik városában — Permben — pihentem a galíciai küzdelmeket. Egy hadifogoly társammal és egy orosz katonaszökevénnel megbeszéltem, hogy Szibérián át meglögnék.

El is indultunk. A vasút mellett mentünk mindenütt és gyorsan maradtak el hátunk megett az Ural sziklacsúcsai. Egy Uika nevű falu határában jártunk, amikor egy erdővágásban kozák patrult pillantott meg. Akkoriban ugyanis, még szerte oroszországban, vörös és fehér csapatok hadakoztak. A patrul felhívott, hogy álljunk meg, de mi elszaladtunk. Utánunk löttek, mi be menekültünk a sűrű erdőbe. Eleinte még tudtunk tájékozódni. Egy folyón usztunk át, de tudtuk, hogy ez a Csuszovaja folyó.

Mikorára a tulsó partra értünk, a kozákok már nyomunkban voltak és löttek utánunk. Eldobáltuk köpenyünket, hátizsákunkat, csomvizesen tovább menekültünk, mert az emberélet igen olcsó volt az időben és tartottunk a kozák patrultól. Közben beesteledett és mi mélyen benn az őserdőben biztonságban voltunk. Messziről még hallatszott a kozákok tüklölése. Mi azonban tüzet raktunk és elpihentünk a tűz körül.

Reggelre jellegzetes orosz meglepetés ért bennünket: Itt volt a hirtelen téli, sűrű pehelyben hullott a hó.

Megettük azott maradék kenyerünket, azután kerestük az irányt, merre menjünk, de sehogysem tudtunk tájékozódni. Elindultunk és mentünk egész nap és este oda értünk vissza, ahonnan el-

indultunk. A lázas menetelés és az eltévedés félelme miatt egész nap nem jutott eszünkbe enni, most már a fáradság miatt nem kívántuk, de nem is volt mit. Lepihentünk ismét. A hó szakadatlanul hullott. Reggelre felmértérte rétegekben borította az erdőt. Ut sehol.

A véletlenre bíztuk magunkat, vettünk egy irányt, azon kitartottunk, de semmi eredmény, sehol egy élő lény, egy hang. Sír csönd, csak lábaink alatt ropog a hó, egy falevél hullt le a fáról,

enyi minden, se madarak, se valami más állat sehol.

Kezdünk éhezni.

A fák töveiről elkaptuk a havat. Kis fagyott gombát, ehető füvet, holmi vadsóska találtunk.

Nap telt nap után, remény és kétség közt. Éhség és hideg gyötrtek bennünket, fogaink meglapultak, végtagjaink csuklóban, könyökben és térdben összezsugorodtak.

Mind egyformán furcsán kezdtünk viselkedni. Orrunkat csavartuk, hajunkat idegesen rángattuk,

Debora stációja a Szamos partján . . .

Debora a Dnyeszter partjáról került ide, a Szamos partjára, hogy megtanulja itt minálunk azt, amire odakint a Jordán partján lesz szüksége.

Deborával, a vasutállomáson ismerkedtem meg. Ki szoktam olykor rándulni az állomásra. Még otthon szoktam meg, a Bodrogközön, a falumban, ahol az ember vásár- és ünnepnapokon ki szokott menni és élvezni a be-berobogó és el-el tűnedező vonatkocsikat. Erről az élvezetről engem a nagyváros se tudott leszoktatni. Jól esik ismeretlenül vele könnyezni a távoli világokba távozókkal. Nekem ez egy passzióm és Deborával is egy ilyen passziózásom alkalmával ismerkedtem meg. Debora bátor tévovázásával, ahogy élete talán első stációján körülnézett vonta magára figyelmemet, később meg azzal is ahogy első

utbaigazítást kérő különös hangjai a torkából kibuggyantak. Deborát ruhája és frizurája után itélve, valami idetévedt dítseldorfi, vagy hamburgi német bonnenak néztem eleinte, azok szoktak életük hajójának első révbejutása alkalmával így körülnézni és azok szoktak a harmadizben kifordított szoknyájukba annyi sikket belevinni.

Másodszor a Szamos menti lankán találkoztam Deborával, ahol második és végleges Jordánmenti stációja érdekében végzi a szükséges testi és lelki gyakorlatokat. Nem ismertem meg. A frizura, meg a szoknya is lekerült róla, ingvállban volt, meg valami pendelyféleben és

meziláb.

Ott babrálgatott a virágok közt, azt hittem, ő is valami nagy élő virág, ami csak ott teremhet

messze, ahová ő készül. Nem akart fogadni, azt mondta, zavarom. Csak öreg este állott velem kiskorrig szóba, amikor a lámpavilágánál a lyukas lábraválókat foltozta, a fiukét, akik szintén veletlanul.

Harmadszor meg egy ünnepnapon a korzón találkoztunk. Könyv volt a kezében. Furcsa círil betűs könyv, meg egy másik még furcsább betűs könyv, amit jobbról balra szoktak olvasni és amit ezek a Debora tettek mostanában olyan nagyon divatosak. Meg még sok más-milyennemű könyv, aminek értelmét a magam fajtájú nemzeti napszámosból az idők folyamán a kis Svarcokkal, meg Kohnokkal való napszámoskodás teljesen elpárologtat. Legeslegfőképpen volt a legeslegkülönösebb valami

Klein Elek

cégnél
Városi
bér-
palota

Férfi és női szövetek, téli kabátok mélyen leszállított árakban 150 széles, kabátszövetek 220 leitől minden színben

1926. május 31.

Madách Imre

nevezetűtől, amelyet a napokban ültetett át a furcsa írásu és furcsa olvasásu nyelvre egy Pestről kiszármazott poétaember.

Végül egy esős napon, amidőn a kintvaló munka szünetelt, újra felkeresem Deborát. Bocsánatot kért tőlem, hogy az itteni népekről, vagy ahogy ő mondotta, a hágárokról eddig helytelen véleménye volt. De ő nem tehet róla. Az orosz, meg a germán könyvek az okai, hogy ő eddig csak a pusztáról tudott, meg a csikósról, meg a

Betyárenről.

Ez a Madách aki az emberi tragédiát olyan pompás színekben ecsetelte, valóban nagyszerű ember és ő úgy hiszi, hogy a többi is ilyen lehet és valóban sajnálja, hogy ezen az egyen keresztül tudja őket megismerni, mert a többi nincs készen, most készül a szent városban attól a pesti fiatalembertől, akire már a büszke és méltóságos pesti akadémia is felfigyelt.

Aztán hallgattunk. En néztem az arcát, meg a mosolyát és kerestem. Mintha már láttam volna valahol. És emlékeztem, megtaláltam. Egy Eszter könyvön láttam hasonlót. Ha jól emlékszem, azt a pillanatot ábrázolta, amidőn Ahasveros király a királyné fejére helyezi a koronát. Meg még másutt is megtaláltam. A szomszéd falu templomában, ahova egyszer a Kelemen Andris, a harangozó fia bizonyos frissen szedett madárfiókák ellenében beinvitált, a déli harangozásban segédkezni. Ott is láttam már hozzá hasonlót, a falon.

Menjetelek, emberek, nézzétek meg

Deborát,

aki eljött a Dnyeszter partjára a Szamos partjára testi és lelki gyakorlatokat végezni, hogy alkalmassá tegye magát a Jordán melletti gyakorlatokra és aki Madáchot olvassa, meg bizonyára Kantot és Spinozát. Menjetelek Ti is fülönfüggősök, meg Ti is akik a betlechemi szüzyának a fiában hisztek.

Oroszlánfejű Kálmán.

„Victoria” kávéház ma már meghitt találkozóhelye egy családnak, mint a fiataloknak. Intim és kellemes szórakozást nyújt illusztrált lapjaival és legjobb zenéjével. Minden este állandó buffet s a legjobb fajborkok.

SCHWEGER

Tüköryár, üvegmaratás, üvegcsizolás és épület üvegezés.

Kazinczy u. 30.
Telefon: 161 sz.

HETI POSTA

1. Csütörtökön este felült a a vonatra dr. Gara Ernő lapunk volt felelős szerkesztője, kitűnő barátunk, nyugtalanító lelkiismeretűnk, harcos fiatalember. Felült a vonatra és elment innen, valljuk be, hiányozni fog erősen, jóképű fiatalember a korzóról, hősi mulinéi, bátor vagdalkozásai a fórumon. Olyan volt itt köztünk Gara Ernő, kisvárosban, nyugalmas emésztésünkben, poros uccáinkon, családi zavartalanságunkban, zökkenő nélküli, fásult és apró tragédiás életsorunkban olyan volt, mint egy nyugtalanító Cyrano de Bergerac, mint egy polgári lakomán a homard nevű rákeledele, többen zavarba jönnek, hogy illik fogyasztani. Olyan volt, mint abban a gyöngéd szindarabban a pesti leány, aki új parfümöt, új illatokat, új gondolatokat, szabad lélekzetet, forradalmi harisnyákat hoz a kispolgári házba, mindenki rajong érte, mindenki fél tőle, mindenkinek kényelmetlen, mindenki irigyli és mindenki szerelmes bele és mindenki boldogan lélezkzik fel, mikor a repülőgépen megszökik. Egészen biztos, hogy szegényebbek lettünk egy színnel, egy hanggal, szürkébbek lettünk egy árnyalattal, de meg vagyok hatva és azt mondom: Kérek nagysád egy kurta szívatat egész megtájdult a fejem, egy havannát szívatom kivételesen...

2. Sokrates, mielőtt a mérgepoharat kiitta, tanítványaival a lélek halhatatlanságáról beszélgetett. Szomorúsággal a szívünkben, mielőtt elváltunk, lapokról újságról beszélgettünk.

Egyet azonban mondhatok neked. Emberáldozat kell a népeknek...

Igaz volt. Emberáldozat kell a népeknek, lehetőleg minden nap, lehetőleg félig nyersen, ecettel, tormával, zöld petrezselyemmel és idej burgonyával. Emberáldozat zaftban, emberáldozat: négy lejtért, némi beütéssel, sok fettel, durszszolva, nagy block alci-mekkel.

Pedig milyen érzékenyek, milyen sebezhetőek, az emberek, nem is bőrbe vannak kötve az emberek, hanem fluszpapirba.

Azt találtam írni a multkor, hogy „ott sörözött Burkus Traján képviselőjelölt Bretan Luciannal az Európába”. Ezért is kikapartam. Bretan Lucian kapott ki először, hogy minek sörözik, aztán kiderült, hogy Lucsi már hónapok óta lemondott a szeszes italok élvezetéről.

Most tehát helyreigazítom a Lucsi sörözését.

3. Általában szeretek helyreigazítani. Kérem, ha rajtam állana, én mindent helyreigazítanék. Szeretnék mindent helyreigazítani, ami el van rontva és el van pusztázva ezen a világon.

Schlossernét is helyreigazítom. Azt írtam a kedves, öreg Schlossernéről, hogy veronált vett be. Meg azt írtam róla, hogy a zsidó kórháznak hagyta a pereit. Ez se igaz. Levelet kaptam özvegy Schlossernétől és azt írja nekem, hogy ezeket a valótlanosságokat

rosszakaratu és téves információk alapján írtam meg. Igaza van Schlosser néninek. És abban is igaza van, hogy: „Szerkesztő ur különben még egy hangulatot kellő cikk kedvéért sem szokott valótlanosságokat írni”. Ugy van. Nem szoktam. Nem is fogok. Drága Schlosser néni, nagyon köszönöm magának, senki engem ilyen jól nem ismer, mint Maga.

A kutyákat tenéik fogdosni, ne az embereket, Sintér ur!

Nem lehet elmondani, milyen, ostoba és rosszindulatu mostanában, a sintérnek az ugynevezett működése. Direkt kárörömré utaznak, nem is törődnek a nagy gazdátlan, veszett vérebekekkel, a kóbor farkaskutyákkal, hanem direct a kis selyemszörű pincsikre utaznak. A kis ölebekre, a Matyikra, a Dollykra, ezekre a kis játékokra buknak.

En, végtelenül, nem nagyon kedvelem ezeket a kis elkényeztetett kedvenceket, de mégse lehet nézni, hogy a hölgyek kebléről szedik le, a retikülökbe nyulnak és onnan halálszák ki ezeket az aprójószágokat.

Közbe a nagy bolond szelindekek, vesztetre gyilkolják az embereket.

Azt hiszem, az ilyen kis pincsikért, inkább fizetnek valami váltságdíjat, de hát valakinek a kutya-duvadakat is ártalmatlanná kellene tenni. Nem?

Azt írja Schlosser néni, hogy: „pár napig gyengélkedtem, ami koromat tekintve, sajnos, már nem csoda”. En is azt mondom: sajnos. És szívből kívánok jó egész éget, hosszú életet, kedves, jó, öreg Schlosser néninek és ne engedje magát ilyen rosszakaratu és téves újságközleményektől zavartatni.

Az én életemet példának okáért, határozottan, a téves újságközlemények fogják megrövidíteni.

— Rodion. —

Tegnap két ilyen eset is történt, ami ha nem is felháborító, de legalább is: komizság.

Egy hölgytől a posta mellett ragadtak el egy ilyen kis nippet, egy ilyen kis ártalmatlan pamutgombot, pedig őrv is volt a nyakába, meg érem, meg ami kell egy kutya legitimálásához.

Egy másiknak meg utána eredtek, egy ilyen kis pocoknak és egész a külvárosig üldözték. A kis kutya boldogan rohant be a házba, a tulajdonosnője, vagy gyámja, Szatmári Lajosné, boldogan ölelte keblére a kis kutyát, a sintér elvakultan csapott utána a dróttal és elmetesztette a fülkarját szegény Szatmárinénak.

Egészen meg vannak boldulva a sintérek.

Az embereket fogdossák és gyilkolják, nem pedig a kutyákat.

A LEJ ESİK

Tavaszi és nyári cipő-ujdonságok:

VAJDA
cipőáruházába. Püspöki-áruház

Kedvezően beszerezhető államilag ólomzárólt

Lóheremag
Lucernamag

Északnémet Ruedlinburgi Répa mag
Hj. Freund és Fia részvényét. Satu-Mare

Ferronne világhírű

GYERMEKKOCSIK

legolcsóbban legnagyobb választék

Corsó Bazárban

(Gindl mellett) Piața I. Bratianu.

Mozi

Május 31-én, kedden és június 1-én kedden a nyári szezon legnagyobb slágere:

A nap fiai

Izgalmas arab film a rifkabilok harcaiból. Kelet minden pompája és ragyogása vissza van adva ebben a filmben, melyhez hasonló szép keleti filmet még nem láttunk. Két hatalmas rész, 12 felvonás együtt. A Gaumont francia filmgyár legújabb filmreke elképzélhetetlen áldozatokkal és fáradsággal lett felvéve Marokkóban a harcok közepette. Főszerepben a világhírű M. Bosky. — Gyönyörű természetes felvételek. Minden jelenet végtelen izgalmas.

Előadások: Hétfőn és kedden fél 8 és fél 10 órakor.

Hétfőn és kedden d. u. 5 órai kezdettel dupla műsor 12 leus helyarárral: Rodolpho Valentino legnagyobb slágere: „A sejk” (6 felvonás) és „Bella Donna” egy méregkeverő története, (6 felvonás.) Főszerepben Pola Negri.

Löwey parfumerie

Piața Brațianu 4 szám.

Francia parfümök, puderek, ipere szappanok, Eau Collogue különlegességek, kötszer és gummiárúk, betegápolási kellékek stb. Nagyválaszték és olcsó árak.

Utlevel

viumokat szerez gyorsan és pontosan, **futár: vasárnap, szerdán és pénteken.**

Tevjovits Sätmar

Piața Brațianu, Dácia udvar.

Dupla műsor
12 leus helyarárral!
Hétfő és kedd d. u. 5 órai kezdettel
Rodolpho Valentino nagy slágere

A SEJK

keleti dráma 6 fely. Pola Negri szencziója: **Bella Donna**. Egy méregkeverő története 6 felvonásban.

Legszébben, legjobban fest, tisztit és átalakit mindennemű kátopokat
az amerikai 4-10

Jelenik Lajos

egyedüli gőzerő berendezett, világvárosi mintájú **Kalapkészítési vállalat**, str. Col. Jacobini (Várdomb-u.) 25. sz., a Liceum tornacsarnokával szemben. Saját készítményű kálapokból állandóan nagy raktár. A legolcsóbb árak!!!

Legjobb találkozóhely a Czégényi és Balogh étterem

str. Petru Maior (Majláth-u.), és str. Cuza Voda (Eötvös-u) sarok, hol szolid, pontos és figyelmes kiszolgálás, izletes ételek, saját termései fajborok. Abonensek jutányos árak 000 mellett felvételnek. 000

Menetiegy iroda
Jegyek a külföld minden állomására. Telefon 249.

Utlevel vizumot
szerez gyorsan és pontosan a legolcsóbb áron

Futár mindennap
Iroda: Str. Horia (Károlyi-köz) 2.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük a n. é. vevőközönséget, hogy társas viszonyba léptünk és üzlethelyiségünk átalakítására Deák-ter 14. sz. előtti ideiglenes helyiségünkbe mélyen le szállított árakban árusítunk

TISZTELETTEL:

Fischer Antal
Schön Testvérek
(Fischer & Schön)

Jég

abonenseket elfogadunk a Városi villamosmú által termelt táblás jégre az egész saison tartalmára házhoz szállítva. Jelentkezhetni június 1-ig a Luther Cell-féle sörlerakathál, Csatorna utca 6. sz. Telefon 313. Reiter fatelep.

Hirdessen a

Friss Ujság

hasábjain!

Princz Testvérek

vasöntőde és gépgyár r.-t. Satu-Mare

Gyárt és szállit:

Complett olajgyári berendezést. Berendez mű és vámmalmokat, Készit öntöttvas és foszforéz öntvényeket, transmissiókat, Javit mindennemű mezőgazdasági és ipari gépet, Végez henger-csiszolásokat és rovátkolásokat. 00

Avantajul Suroga-
000 o tului o 000

Iz, szin, táperő az

„UHU”

Constă în Gustul, Culoarea

și Puterea lui Nutritoare

kávépótlék előnye!!

Szatmárvármegyei Takarékpénztár R.-t. Satu-Mare

Foglalkozik a banküzlet minden ágával. — Átutalások
000 a belföld és a külföld minden piacára. 000

Közkirakára vasutállomás mellett. — Foglalkozik mindennemű beraktározási üzlettel, áruüzletek finanszírozásával

Gyermekruhák

nagy választékban a legszebb kivitelben, valamint férfiruhák, felöltők és gummiraglanok!!

Elsőrendű mérték utáni szabóság !!!!!
Guttman-féle gépészítő nyöök!!
Szántó és Komló utódánál,
Schäffer Dezsőnél Satu-Mare
o o o a színházzal szemben. o o o

Csodás szép angol gyapjuszövetek legolcsóbb beszerzési forrása

Weisz Gyulánál

Legyen teljes bizalommal a céghez, mert 32 éves fennállása óta még nem fordult elő reklamatio. — I. Semler London angol gyapjuszövet különlegességek és Sclerg gyapjuszövet gyárak lerakata. —

Szigoruan szabott árak!!

Nyomatott a „Corvin” Könyvnyomda gyorsajtóján, Satu-Mare, Str. Cuza Vodă No. 1. — Cenzurat. — Tip. No. 2.